

[Pürschel.]

Idet jeg nu gaar over til Lovforslaget, vil jeg gerne begynde med en Bemærkning i Motiverne til Loven — jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til dette og endnu et ganske kort Citat. Det er den Mr. Ravlin, som har faaet Koncession, der har meddelt, at han paa Grund af Ukendskab til det danske Sprog til Dels har misforstaaet Indholdet af det ham meddelte Tilsagn, og det giver mig Anledning til at sige, at hvis den ærede Koncessionshaver virkelig mener det, saa er det ikke egnet til at bibringe det danske Folk høje Tanker om den Forstand, hvormed selv store Kapitaler styres. Det er meget mere egnet til i vor Hukommelse at fremkalde den ofte citerede Udtalelse af Oxenstjerna: Min Søn, om du vidste, med hvor liden Forstand Verden styres! Men hvis han ikke mener det for Alvor, og det vil jeg for hans egen Skyld haabe, at han ikke gør, maa jeg sige, at det vidner om ringe Opfindsomhed, naar det gælder om at camouflere en Ting, og det vidner om ringe Respekt for det danske Folk og dets Repræsentanter, naar han serverer dem en saadan Historie som, at man anvender Kapital paa mellem en halv og en hel Million uden nøjagtigt at have sat sig ind i det retlige Grundlag, paa hvilket man gør det, og jeg finder det beklageligt, at Ministeriet har fundet det rigtigt at optrykke dette i Motiverne.

Jeg vilde have foretrukket, at Ministeriet havde sagt til Amerikaneren: Dette kan vi ikke byde den danske Rigsdag; her i Landet har vi ikke mere travlt, end at vi læser Kontrakterne igennem, inden vi skriver under, og vi har den ejendommelige lidt smaaastatlige Opfattelse, at naar man skriver en Kontrakt paa et fremmed Sprog under, bør man sikre sig en Oversættelse. Saaledes tror jeg, man kunde have talt til Mr. Ravlin for at gøre ham klart, hvad det er for et Land, han nu arbejder i. For at han ikke i den Henseende skal arbejde videre ud fra en Misforstaaelse, har jeg ment at burde gøre disse Bemærkninger, som jeg haaber maa komme til hans Kundskab i en saadan Oversættelse, at Meningen ikke bliver skjult for ham.

Men bortset fra denne næsten fornærmelige kluntede Camouflage foreligger der altsaa det, at Koncessionshaveren er blevet bange og har standset sine Boringer. Saa vidt jeg kan se, er hans Ret dermed i Virkeligheden bortfaldet. I de Skrivelser, der er sendt til ham, er det sagt baade i den første og i den anden Skrivelse, at hvis Boringerne standses i mere end tre Maaneder, er Retten bortfaldet, og efter det Kendskab, jeg har

til, hvorledes den amerikanske Stat optræder i private Forretningsforhold, nærer jeg ikke nogen Tvivl om, at man i Amerika vilde sige: Ja, nu er Retten bortfaldet. Men her er vi i Danmark, og her er vi jo noget mere vennesele, om jeg saa maa sige, i vor Optræden, og derfor er der heller ingen, der har tænkt paa at gøre dette Synspunkt gældende.

Men Situationen er altsaa den, at Mr. Ravlin sætter os Kniven paa Struben og siger: Jeg vil ikke mere, hvis der ikke skabes Sikkerhed for, at jeg ikke bliver berøvet Udbyttet af mit Arbejde. Hvor megen Realitet der nu ligger her i dette, skal jeg ikke kunne vurdere. Ministeriet har altsaa ment at burde bøje sig derfor og fremsat dette Lovforslag for at imødekomme Amerikaneren.

Det er saa nærliggende at spørge: Kunde den danske Stat nu ikke selv løse denne Opgave? Selv om man som jeg er Tilhænger af det private Initiativ, kan man meget vel erkende, at her er Tale om en Opgave af et Omfang, som det var naturligt at overlade den danske Stat. Det vilde ud fra min Betragtning være særlig nærliggende for et socialdemokratisk Styre at gøre en saadan Betragtning gældende. Det har man imidlertid ikke forsøgt, hvilket er saa meget mere ejendommeligt, som man i Tyskland har et Eksempel paa, at Staten anser det for en Statsopgave. Ganske vist er de Folk, der regerer dernede, ikke rigtige Socialister, de er kun Nationalsocialister, men de har alligevel paa visse Punkter en Opfattelse, der nærmer sig Socialdemokratiets, og derfor kunde der maaske have været Grund til at spørge, hvorfor denne Regering ikke gør det.

Men dette Ministerium, der paa saa mange Omraader er inde i en saa rig og levende Udvikling, siger i sine Bemærkninger, at det er „let forstaaeligt, at intet af dette kan ventes iværksat uden Sikkerhed for Opnaaelse af en Eneret af saadant Omfang, at der er Udsigt til et passende Udbytte af Virksomheden“. Dette kalder jeg en smuk Bekendelse til Privatkapitalismen, og jeg komplimenterer Ministeriet for dets Lærenemhed og dets Respekt for det private Initiativ. Dette bør erindres ud i Fremtiden.

Den foreslaaede Ændring i Loven er i øvrigt mere betydningsfuld, end den ærede Ordfører for Venstre syntes at mene. Det, der sker her, er, at man giver Adgang til ved Udstedelse af et præklusivt Proklama at indkalde Ejerne paa en saadan Maade, at hvis de ikke inden en kort Frist melder